

УДК 910.4(5)

Боровик А.О.¹, Віндюк А.В.²

¹ студент, НУ «Запорізька політехніка», м. Запоріжжя

² д-р. пед. наук, професор, НУ «Запорізька політехніка», м. Запоріжжя

МАРКО ПОЛО – ОДИН ІЗ НАЙВІДОМШИХ МАНДРІВНИКІВ СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ

Марко Поло – один із найвідоміших мандрівників Середньовіччя. Він народився у Венеції в 1254 році в родині купців, які активно займалися торгівлею зі Сходом. У той час Венеція була важливим торговельним центром, і саме звідси вирушали численні експедиції до далеких країн.

У 1271 році Марко разом із батьком Нікколо та дядьком Маффео вирушив у велику мандрівку до Китаю. Це була не лише торговельна експедиція, а й спроба встановити дипломатичні контакти між Європою та Сходом. Подорож виявилася надзвичайно складною: вона тривала понад 3 роки й вимагала мужності та витривалості [1].

Подорож розпочалася у Венеції. Далі мандрівники вирушили морем до Константинополя, після чого їхній шлях проліг через Близький Схід та багаті міста Персії. Вони перетнули пустелі Ірану, високогір'я Паміру та Середню Азію, подорожуючи Великим шовковим шляхом. Марко Поло з родиною долали не лише далекі відстані, а й суворі природні умови — спеки пустель, холод гірських перевалів, небезпеки розбійників. Зрештою у 1275 році вони

дісталися столиці Ханбалік (сучасний Пекін). Цей маршрут символізував поєднання Європи й Азії та став яскравим прикладом міжкультурного обміну.

При дворі великого хана Хубілая Марко Поло швидко здобув довіру правителя завдяки своїм знанням і здібностям. Він виконував обов'язки радника, дипломата й навіть подорожував Китаєм від імені хана. Марко побував у різних частинах країни, спостерігаючи за життям народу, системою управління, торгівлею та традиціями. У Китаї він прожив близько 17 років, що дало йому можливість зануритися у культуру, яку європейці майже не знали.

Марко Поло став першим, хто описав для європейців:

- використання паперових грошей замість золотих та срібних монет;
- винахід пороху й застосування його у військовій справі;
- вугілля як джерело енергії;
- поштову систему, яка дозволяла швидко передавати повідомлення на великі відстані;
- вирощування і вживання чаю, який тоді здавався дивиною.

Його враження пізніше були записані у знаменитій книзі «Книга про різноманітність світу» (часто відомій як «Книга чудес світу»). Цей твір став справжнім вікном у Схід для середньовічної Європи [2].

Подорож Марко Поло мала величезне історичне значення. Вона розширила знання європейців про географію та багатства Азії, відкрила нові можливості для торгівлі й дипломатії. Його описами надихалися відомі мореплавці XV–XVI століть, серед яких Христофор Колумб, який мріяв знайти шлях до тих земель, про які читав у книзі Поло.

Подорож Марко Поло стала справжнім мостом між Заходом і Сходом. Вона не лише відкрила європейцям дивовижний світ Китаю, а й започаткувала нову епоху досліджень та відкриттів. Спадщина Марко Поло живе й сьогодні, адже його історія продовжує надихати мандрівників, дослідників і всіх, хто прагне пізнати світ.

Список використаних джерел:

1. Марко Поло. Подорож Великим шовковим шляхом до Китаю. JW.ORG.
URL: <https://www.jw.org/uk/бібліотека/журнали/g20040608/Марко-Поло-Подорож-Великим-шовковим-шляхом-до-Китаю/> (дата звернення: 15.10.2025).
2. Подорожі Марко Поло. ED-ERA. URL: https://geography.ed-era.com/geografichne_piznannya_zemli/pznannya_zeml_u_seredn_vki/marko_polo (дата звернення: 15.10.2025).